

Міністерство охорони здоров'я України
Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський медичний фаховий коледж

Погоджено

Голова первинної профспілкової
організації Кам'янець-Подільського
медичного фахового коледжу

Василь ЯКУБОВСЬКИЙ
«   »
2021 рік

«   »

»

Затверджено

наказ т.в.о. директора
Кам'янець-Подільського
медичного фахового коледжу
від 26 серпня 2021 року № 125

Віктор КЛИМ

Програма

**проведення первинного (повторного) інструктажу з
витаць охорони праці здобувачів освіти, які мешкають в
студентському гуртожитку**

м.Кам'янець-Подільський
2021р.

Затверджено наказом т.в.о. директора
Кам'янець-Подільського медичного
фахового коледжу
від 26 серпня 2021 року за № 125

Програма
проведення первинного (повторного) інструктажу з питань охорони праці
студентів, які мешкають в студентському гуртожитку

ТЕМА: Система охорони праці в студентському гуртожитку коледжу, місце та значення в ній мешканців і адміністрації гуртожитку.

ТЕРМІН : 30 хвилин

МЕТА: Ознайомити із:

- ✓ загальними вимогами;
- ✓ правилами електробезпеки, безпеки користування електроприладами;
- ✓ вимогами пожежної безпеки;
- ✓ правила виконання вологого прибирання в приміщеннях гуртожитку;
- ✓ можливі небезпечні ситуації в гуртожитку і порядок дій під час їх виникнення;
- ✓ правилами надання першої допомоги потерпілим.

ЛІТЕРАТУРА:

- Законодавство України «Про охорону праці»;
- Кодекс законів про працю України;
- Збірник нормативних документів і актів про охорону праці коледжу (СУОП);
- Положення про проведення навчання і перевірку з питань охорони праці в коледжі.

Інструкція з охорони праці № 291

Безпека життєдіяльності студентів які проживають в гуртожитку

АДРЕСА ГУРТОЖИТКА: вул. 30 років Перемоги 9

1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ.

1.1. За створення здорових і безпечних умов, дотримання санітарно-гігієнічних норм в гуртожитку відповідальність несе заступник директора з навчально-виховної роботи, завідувач гуртожитку та вихователь.

1.2. В гуртожитку в наявності такі небезпечні для життя та здоров'я фактори:

- електрична напруга 220 В;
- можливі опіки та враження електричним струмом при використанні електронагрівальних приладів (електроплит, електропрасок), інших електроспоживачів (водонагрівачів, телевізорів, холодильників, комп'ютерів) та інші.

1.3. Студенти, які проживають в гуртожитку, повинні:

1.3.1. Виконувати вимоги Правил внутрішнього розпорядку;

- 1.3.2. Бережно відноситися до майна і обладнання приміщення;
- 1.3.3. Утримувати в чистоті житлову кімнату, інші приміщення гуртожитку (кімнати, санітарні вузли);
- 1.3.4. Виконувати вимоги безпечного використання електронагрівальних та інших побутових приладів;
- 1.3.5. Виконувати вимоги пожежної безпеки.

1.4. Студентам забороняється:

- 1.4.1. Приносити в гуртожиток будь-які легкозаймисті, вибухонебезпечні, отруйні речовини та предмети.
- 1.4.2. Без дозволу вихователя виносити з гуртожитку майно, переставляти меблі.
- 1.5. Культурно-масові заходи в гуртожитку проводяться з дозволу вихователя по затвердженому плану.
- 1.6. В гуртожитку забороняється бігати, кричати, голосно включати музику.
- 1.7. Порушення чинної інструкції, не виконання вимог Правил внутрішнього розпорядку, порчу майна мешканці гуртожитку несуть матеріальну та дисциплінарну відповідальність аж до виселення з гуртожитку.

2. ПРАВИЛА ЕЛЕКТРОБЕЗПЕКИ ТА БЕЗПЕЧНОГО КОРИСТУВАННЯ ЕЛЕКТРОПРИЛАДАМИ.

ПАМ'ЯТАЙ! ВМИКАТИ ЕЛЕКТРОНАГРІВАЛЬНІ ПРИЛАДИ В ЖИТЛОВИХ КІМНАТАХ ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ.

- 2.1. Не знаходитися близько біля відкритих струмопровідних частин.
- 2.2. Не користуватися розбитими розетками, несправними штепсельними вилками.
- 2.3. При вмиканні або вимиканні штепсельної вилки її потрібно тримати за корпус, а не за шнур, руки повинні бути сухими.
- 2.4. Забороняється вмикати в розетку провід без штепсельної вилки.
- 2.5. Не використовувати шнури, проводи з ушкодженою ізоляцією або обплетенням.
- 2.6. Забороняється залишати без нагляду включені в мережу електронагрівальні прилади.
- 2.7. Забороняється працювати на електроспоживачах, де відсутнє передбачене захисне заземлення.
- 2.8. Провід необхідно з'єднувати тільки пайкою, опресовкою, зваркою або спеціальними затискачами.
- 2.9. До роботи з електрифікованим інструментом допускаються особи, які пройшли спеціальне навчання.
- 2.10. Використання електроплит дозволяється тільки в спеціально передбачених для цього приміщеннях. При цьому всі роботи повинні виконуватися стоячи на сухих дерев'яних решітках або на резиновому килимі.

2.11. Не підходити і не відкривати шафи, ящики, в яких знаходиться електрообладнання, не захаращувати доступу до них.

2.12. Не вмикати кнопки, тумблери сторонніми предметами.

2.13. Не торкатися до обірваних струмоведучих проводів і незахищених частин електрообладнання.

2.14. Наявність напруги можна визначити при допомозі покажчика напруги або вольтметром. Застосування контрольних ламп забороняється.

2.16. При перерві в електропостачанні вимкнути всі включені споживачі.

2.17. При появі пожежі на електроустановках негайно вимкнути їх від мережі і приступити до гасіння пожежі сухим піском або вуглекислотним вогнегасником. Застосування води для гасіння пожежі в електроустановках забороняється.

2.18. Про всі випадки, навіть незначного удару при доторканні до обладнання або металевих конструкцій, повідомити вихователя та електрослужбу коледжу.

3. ВИМОГИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ.

3.1. ПАМ'ЯТАЙ!

3.1.1. Пожежу легше попередити ніж погасити;

3.1.2. Пожежу легше ліквідувати на самому початку;

3.1.3. В задимленому помешканні біля полу диму менше, а тому пересуватися потрібно зігнувшись;

3.1.4. Дихання полегшить змочена водою хустина;

3.1.5. Якщо в помешканні знаходяться люди, які не можуть самостійно залишити його або діти, необхідно в першу чергу надати їм допомогу.

3.2. Всі проживаючі в гуртожитку повинні бути ознайомлені з пожежним інвентарем гуртожитку, розташуванням пожежних кранів, правилами їх використання.

3.3. Не захаращувати проходи до пожежного інвентарю, кранів, запасним виходам.

3.4. Забороняється:

3.4.1. Палити і кидати недопалки в гуртожитку і на території навколо нього.

3.4.2. Розпалювати вогнища навколо гуртожитку.

3.4.3. Обвішувати електролампи папером чи тканиною.

3.4.4. Залишати без нагляду ввімкнуті електронагрівальні прилади.

3.4.5. Використовувати несправні побутові електронагрівальні прилади.

3.5. Залишаючи приміщення, вимкніть всі електроспоживачі та освітлення.

3.6. В разі пожежі в житловій кімнаті:

3.6.1. Негайно повідомити в пожежну частину по телефону – 101, черговому по гуртожитку, вихователю;

3.6.2. Якщо погасити своїми силами неможливо – вийти із кімнати, закрити двері не замикаючи їх на замок;

3.6.3. Залишити небезпечну зону і діяти по вказівці пожежної охорони.

3.7. В разі пожежі за межами житлової кімнати:

3.7.1. негайно повідомити в пожежну частину по телефону – 101, черговому по гуртожитку, вихователю, адміністрації коледжу;

3.7.2. Залишити свою кімнату, зачинити вікна і двері;

3.7.3. Залишити небезпечну зону і діяти по вказівці пожежної охорони;

3.7.4. Якщо коридори задимлені і залишити приміщення неможливо, залишайтеся в кімнаті, закрийте двері, відчиніть вікна, при необхідності закрийте отвори і щілини рушниками, іншою тканиною;

3.7.5. Постарайтеся повідомити адміністрацію про місце вашого знаходження, а при наявності працівників пожежної охорони – їх.

4. ПРАВИЛА ВИКОНАННЯ ВОЛОГОГО ПРИБИРАННЯ ЖИЛИХ КІМНАТ.

4.1. Для прибирання жилих кімнат користуйтеся щіткою, совком, віником, ганчіркою. Не прибирайте сміття безпосередньо руками.

4.2. Прибирати кімнату слід при належному її освітленні.

4.3. Не кладіть вологих ганчірок на меблі.

4.4. При поганому самопочутті, пошкодженні шкіри у вигляді поранень звертайтеся до медпункту.

4.5. Не виливайте в каналізацію воду зі сміттям, ганчірками, твердим брудом.

5. Можливі небезпечні ситуації в гуртожитку і порядок дій під час їх виникнення.

Основними безпечними ситуаціями в студентському гуртожитку можуть бути:

✓ підтоплення приміщень через пошкодження чи необережність при користуванні водопроводом чи каналізацією;

✓ займистість приміщень через пошкодження в електропроводці чи перевантаженні її при включенні великої кількості споживачів або неправильному користуванні електронагрівальними приладами (сушіння білизни, приготування їжі без відповідного нагляду за електроприладами).

Головним при виникненні будь-якої безпечної ситуації в студентському гуртожитку є евакуація людей, які там мешкають і рятування (по можливості) матеріальних цінностей.

При підтопленні приміщень кожен мешканець гуртожитку

ЗОБОВ'ЯЗАНИЙ:

- терміново повідомити про те, що трапилося коменданту чи вихователю, черговому;

- надати допомогу працівникам гуртожитку у в'ясненні причини підтоплення, а також припиненню та усуненню води із приміщення;

При виникненні пожежі (ознак горіння) кожен мешканець гуртожитку

ЗОБОВ'ЯЗАНИЙ:

- ✓ негайно повідомити про це по телефону пожежну охорону за телефоном 101. При цьому необхідно назвати адресу об'єкта, вказати кількість поверхів, місце виникнення пожежі, обстановку на пожежі, наявність людей і назвати своє прізвище;
- ✓ повідомити про пожежу коменданта або вихователя гуртожитку, чергового;
- ✓ включити оповіщення про пожежу і вжити можливі заходи щодо евакуації людей та матеріальних цінностей;
- ✓ надати допомогу черговому у відкриванні запасних виходів;
- ✓ розпочати гасіння пожежі наявними засобами пожежогасіння;
- ✓ після прибуття пожежної команди виконувати їх рекомендації.

План ліквідації аварій, запасні виходи

Головне завдання при ліквідації аварії являється евакуація мешканців гуртожитку і спасіння їх майна. Насамперед необхідно відключити будівлю від електромережі.

Головний рубильник знаходиться в електрощитовій.

Крім цього, в коридорах на кожному поверсі знаходяться електрощитки освітлення за допомогою яких можна вимикати окремі кімнати, а на кухнях силові електрощитки за допомогою яких можна відключити стаціонарні плити.

Мешканці гуртожитку **ПОВИННІ** приймати участь в роботах по ліквідації аварій і діяти згідно вказівок коменданта, вихователя, чергового.

Евакуація мешканців гуртожитку проводиться згідно з планом евакуації. На кожному поверсі по всіх секціях розміщені плани евакуації.

Запасні виходи знаходяться на першому поверсі: центральний вхід; нульвий поверх: через кабінет гігієни та спортивний комплекс, підвальні приміщення, ключі від запасних дверей знаходяться у чергового в доступному місці.

Засоби пожежогасіння (вогнегасники) знаходяться на кожному поверсі.

6. ДІЯ У РАЗІ ВИНИКНЕННЯ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ.

6.1. У разі виникнення надзвичайних ситуацій природного характеру (землетрусу, повені, ураганів, снігових та пилових бур, сильних снігопадів, заметілі, ожеледі, туманів і т.п.) населення буде оповіщене сигналом «УВАГА ВСІМ» - завивання сирен, виробничі гудки та інші сигнальні засоби.

6.2. У разі виникнення надзвичайних ситуацій з викидами радіаційних та екологічно небезпечних речовин населення після сигналу «УВАГА ВСІМ» буде оповіщене мовною інформацією «РАДІАЦІЙНА НЕБЕЗПЕКА!» або «ХІМІЧНА НЕБЕЗПЕКА!». Почувши ці сигнали, потрібно негайно увімкнути радіо, телевізор та слухати повідомлення місцевих органів влади або штабу цивільної оборони та з надзвичайних ситуацій. Протягом усього цього періоду ліквідація наслідків стихійних лих, аварій та катастроф, усі ці засоби необхідно тримати постійно увімкнутими.

7. Надання першої долікарської допомоги потерпілим.

При нещасних випадках дуже важливо до приїзду лікаря своєчасно надати

першу долікарську допомогу потерпілому.

Схема послідовності дій при наданні першої долікарської допомоги:

1. Вивести потерпілого з оточення, де стався нещасний випадок, якщо це загрожує його життю.

2. Вибрати потерпілому найбільш зручне положення, що забезпечує спокій.

3. Визначити вид травми (перелом, поранення, опік тощо).

4. Визначити загальний стан потерпілого, встановити чи не порушені функції життєво важливих органів.

5. Розпочати проведення необхідних заходів:

- зупинити кровотечу;
- зафіксувати місце перелому;
- вжити реанімаційних заходів (оживлення)
- штучне дихання та зовнішній масаж серця;
- обробити ушкоджені частини тіла антисептичними медикаментами.

Одночасно з наданням долікарської допомоги необхідно викликати екстрену допомогу за телефоном 103 або відправити до найближчої медичної установи.

6. Повідомити коменданта гуртожитку чи охоронника гуртожитку про те, що трапилось. Важливо знати обставини, при яких сталася травма, умови які спонукали до її виникнення та час, годину і навіть хвилини, особливо, коли потерпілий втратив свідомість.

7.1. Перша допомога при кровотечах.

7.1.1. При артеріальній кровотечі (кров яскраво червоного кольору тече фонтаном):

- туга пов'язка на рану (стерильна марля "вата" бинт);
- натискання пальцем артерію вище місця рани;
- натискання артерії із фіксацією кінцівок у відповідному положенні;
- тугу кругове перетягування кінцівки **ВИЩЕ** місця поранення;
- на рану - холод;
- потерпілого терміново доставити до медичного закладу.

7.1.2. Венозна кровотеча (кров темно вишневого кольору, тече повільно):

- туга пов'язка на рану;
- пальцеве натискання;
- при сильній кровотечі – туге кругове перетягування кінцівок **НИЖЧЕ** місця поранення;

- на рану покласти холод;

- потерпілого терміново доставити до медичного закладу.

7.1.3. Капілярна кровотеча (садни, невеликі порізи та інше): - пов'язка на рану; - поранену кінцівку підняти, як можна вище.

7.2. Перша допомога при ураженні електричним струмом:

- як найшвидше звільнити потерпілого від дії електричного струму (по можливості вимкнути рубильник або викрутити запобіжники, якщо це не можливо виконати - необхідно відтягнути потерпілого в безпечне місце, використовуючи при цьому електроізоляційні засоби);

- дати потерпілому серцеві і болезаспокійливі препарати та дати пити у великій кількості води;
- потерпілого тепло укутати та доставити в лікарню у лежачому положенні;
- вся інша допомога-за його станом.

7.3. Перша допомога при ударах. Струс головного мозку.

Перша допомога при ударах - на ділянку удару накладається туга пов'язка на неї - холод.

Якщо внаслідок удару трапився вивих - потерпілому, крім цього, дають болезаспокійливі препарати, проводять іммобілізацію пошкодженої кінцівки в положення після вивиху.

Основними ознаками щодо струсу головного мозку являється нудота, блювання, утрата свідомості. Перша допомога-спокій, звільнення ротової порожнини від блювання. У всіх випадках потерпілий повинен бути доставлений до медичного закладу.

7.4. Перша допомога при переломах.

Перша допомога при переломах - іммобілізація пошкодженої кінцівки, холод на місце пошкодження, доставка до медичного закладу. Основне правило накладення шини - це фіксування пошкодженої кінцівки до положення після перелому, яке забезпечує нерухомість пошкодженого органу.

При цьому необхідно:

- створити нерухомість пошкодженої кінцівки і шкіру біля рани змастити спиртовим розчином йоду, наложити асептичну (стерильну) пов'язку;
- при кровотечі - накласти джгут чи тугу кругову пов'язку;
- провести іммобілізацію кінцівки та протишовкові заходи.

7.5. Перша допомога при опіках.

7.5.1. Перша допомога при **ТЕРМІЧНИХ** (теплових) опіках:

- припинити дію температури (одяг розрізається);
- при максимально натягнутій шкірі, всю пошкоджену від опіку поверхню накрити стерильним матеріалом, зверху накладають шар вати і легко забинтовують;
- провести протишовкові заходи;
- потерпілого укутати, давати йому багато пити;
- при транспортуванні до лікарні забезпечити потерпілому іммобілізацію.

При термічних опіках **ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ**:

- промивати місця опіків водою, не слід розрізати пухирі;
- змащувати місця опіків жиром, присипати порошком.

7.5.2. Перша допомога при **ХІМІЧНИХ** (кислотами, лугами) опіках.

Перша допомога при опіках:

КИСЛОТОЮ (крім сірчаної) - ретельно промити місце опіку на протязі 10 - 15 хвилин струменем холодної води, промити 5% - ним розчином перманганату калію, або 10% -ним розчином питної соди (одна чайна ложка соди на склянку води), на місце опіку накладають бинт.

ІДКИМИ ЛУГАМИ (каустичною содою, негашеним вапном) - місце опіків промивають проточною водою протягом 10 - 15 хвилин, потім слабким розчином оцтової кислоти. Місце опіків накривають марлею.

ВАПНОМ- місце опіку обробляють олією, накривають марлею.

7.6. Перша допомога при раптових захворюваннях.

Гострі захворювання черевної порожнини - це гостра біль в животі, нудота, блювання, затримання випорожнення, не відходять газы.

Перша допомога - спокій, на живіт холод, транспортування хворого до лікарні.

Ниркова колька - це біль в області попереку різь при сечовиділенні, змінюється колір сечі. Перша допомога - дати заспокійливі препарати, хворого закутати, дати декілька капель атропіну, доставити до лікарні.

Непритомність - це втрата свідомості в результаті зменшення притоку до головного мозку, падіння тиску до 60 - 70 мм. Перша допомога - хворий в горизонтальному положенні, голова знаходиться нижче рівня тулуба, на обличчя - бризкати холодну воду, дати понюхати нашатирний спирт.

Інсульт - крововилив до мозку, різке підвищення тиску, приток крові до голови, обличчя червоне, синюшність носа вух, пульс затримується до 40 - 50 ударів в хвилину. Перша допомога - положити хворого на ліжку, розстебнути одяг, забезпечити доступ свіжого повітря, до ніг - тепло, на голову - холод і забезпечити абсолютний спокій. Дати хворому препарати, які понижують тиск (папаверин, дибазол). Медична аптечка із медикаментами для надання першої медичної допомоги потерпілому знаходиться у коменданта гуртожитку.

Розробив

Інженер з охорони праці

Т.І.Мазур